

Kuntarahoitus Oyj ja Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy

26.2.2018

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö: Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta, hallituksen esityksen valmistelu VM169:00/2017 Asianumero/Ärendenummer VM/2394/03.01.00/2017

Lausunto liittyen luonnokseen hallituksen esityksestä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja maatilatalouden tuloverolain muuttamiseksi

Johdanto

Kuntarahoitus Oyj ja Kuntarahoituksen tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (jäljempänä yhdessä Kuntarahoitus) kiittävät lausuntopyynnöistä ja mahdollisuudesta lausua asiassa. Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset perustuvat osittain sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annettuun direktiiviin (EU) 2016/1164. Ymmärrämme, että sääntelyn tavoitteena on estää kansainvälisistä yritysjärjestelyistä johtuvaa veropohjan rapautumista ja pidämme tavoitetta tärkeänä. Osa esitetyistä muutoksista vaikuttaa kuitenkin huomattavan negatiivisesti puhtaasti kotimaiseen ja erityisesti myös julkisen sektorin toimintaan, mikä ei liene tämän sääntelymuutoksen tavoitteena.

Kuntarahoitus haluaa nostaa esille hallituksen esitysluonnoksesta kohtia, joilla on erityistä vaikutusta Kuntarahoituksen ja sen sidosryhmien toimintaan sekä julkisen sektorin toimitilojen ja infrastruktuurin omistamiseen ja rahoittamiseen jatkossa. Nämä seikat koskevat erityisesti korkojen verovähennysoikeuden rajoittamista jatkossa rahoitusalan yritysten osalta, korkojen verovähennysoikeuden rajoittamista myös muille kuin etuyhteysosapuolille maksettujen korkojen osalta sekä sääntelyn ulottamista ennen direktiivin asettamista sovittuihin lainajärjestelyihin.

Lisäksi Kuntarahoitus on huolissaan sääntelyn valmistelussa ja vaikuttavuusarvioinnissa käytetyistä vieraan pääoman korkotasooletuksista. Olemme tällä hetkellä historiallisen matalassa viitekorkoympäristössä, ja viitekorkojen ja sitä kautta rahoitusmenojen moninkertaistuminen nousevassa korkoympäristössä on täysin mahdollista tulevina vuosina.

Korkojen vähennyskelpoisuuden rajoittaminen rahoitusalan yritysten osalta

Korkojen verovähennyskelpoisuuden rajoittaminen rahoitusalan yritysten osalta on suoraan Kuntarahoituksen liiketoimintaedellytyksiin vaikuttava muutos verolainsäädännössä. Nykyisessä sääntelyssä rahoitusalan yritykset ovat poikkeuksen piirissä. Nykyisen poikkeukseen piiriin kuuluvat luottolaitokset, joita voivat luottolaitoslain mukaan olla talletuspankit tai luottoyhteisöt, vakuutuslaitokset, vakuutuslaitosten omistusyhteisöt ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöt sekä eläkelaitokset. Tätä on pidetty perusteltuna, koska näiden yhteisöjen toimintaa ja vakavaraisuutta säädellään ja valvotaan muun lainsäädännön perusteella ja koska niiden tilinpäätöksessä on erityisiä eriä.

Hallituksen esitysluonnoksen arvioinnissa todetaan, että luotto-, vakuutus- ja eläkelaitosten verotuksessa korkokulujen vähennysoikeuden rajoituksella ei pääsääntöisesti olisi merkitystä, koska näillä yrityksillä on yleensä enemmän korkotuottoja kuin korkomenoja. Kuntarahoitus on samaa mieltä tästä yleistilannetta koskevasta toteamuksesta, mutta poikkeuksellisessa tilanteessa, missä korkotuotot alittaisivat korkomenot, olisi korkojen verovähennysoikeuden rajoittamisella erittäin vaikeaa taloudellista asemaa edelleen heikentävä vaikutus. Rahoituslaitosten miljardien eurojen kokoiset pääasiassa velasta koostuvat taseet johtavat erittäin suuriin vuotuisiin korkokuluihin. Lisäksi rahoituslaitoksilla on toiminnan rakenteesta johtuen erittäin matalat oikaistut käyttökattetasot. Poikkeustilanteessa nettokorkomenojen syntyessä sääntelyn mukainen oikaistun käyttökatteen tasoon perustuva vähennyskelpoisen koron määrä asettuu rahoituslaitoksilla epänormaalin matalalle tasolle eikä mekanismilla saavuteta samaa lopputulosta tai vaikutusta kuin normaalilla yrityksellä. Lisäksi rahoituslaitosten korkokulumääriin verrattuna erittäin matalat vähimmäistasot vähennyskelpoiselle korolle eivät käytännössä näissä tuo helpotuksia rahoituslaitoksille.

Rahoituslaitokset, joilla on omistajinaan etuyhteysosapuolia, voivat oman pääoman ehtoisessa pääomituksessaan hyödyntää merkittävästi omistajilta saatua heikomman etuoikeuden lainarahoitusta. Tämän tyyppisten lainajärjestelyiden korot huomioidaan etuyhteyskorkojen mukaisen nettokorkojen laskennassa ja näiden järjestelyiden korkotasot ylittävät todennäköisesti etuyteyskoroille määritellyn minimirajan.

Kuntarahoitus on vahvasti sitä mieltä, että hallituksen esityksessä tulisi säilyttää rahoitusalan poikkeus korkojen verovähennysoikeuden rajoittamiselle. Direktiivin minimisääntelyn edellyttämää rahoitusalan yrityksiä koskevaa määritelmää voitaisiin muuttaa, jolloin jokaisen rahoitusalan konserniin kuuluvan yrityksen olisi jatkossa itsenäisesti täytettävä jokin direktiivin määritelmistä rahoitusalan poikkeuksen soveltamiseksi ko. yrityksen osalta.

Korkojen vähennyskelpoisuuden rajoittaminen kaikkien korkojen osalta

Korkojen verovähennyskelpoisuuden rajoittaminen myös niiden korkojen osalta, jotka maksetaan muille kuin etuyhteydessä oleville tahoille, on potentiaalisesti suuri vaikutus julkisen sektorin infrastruktuuri- ja toimitilainvestointeihin, mitkä on päätetty toteuttaa yhtiömuotoisina.

Nämä julkisen sektorin hankkeet ovat yleensä suuria edellytysinvestointeja, joissa hyödynnetään merkittävässä määrin velkarahoitusta ja joiden takaisinmaksuajat ja tätä kautta yhtiöiden tulovirrat mitoitetaan pitkiksi. Lainamäärät yhtiöissä voivat olla hanke- ja yhtiökohtaisesti satoja miljoonia tai jopa miljardeja euroa. Tällöin ehdotettu oikaistun liiketuloksen prosenttiosuuteen perustuva vähennyskelpoinen koron määrä voi tulla vastaan helposti varsinkin, mikäli viitekorot lähtevät nousemaan tämänhetkisestä historiallisen matalasta tasosta. Julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella voidaan esimerkkeinä tämän tyyppisestä julkisesta yhtiömuotoisesta toiminnasta arvioida olevan mittavat toimitilahankkeet ja yhtiömuotoiset omistukset (esim. sote-ratkaisulle keskeinen Maakuntien Tilakeskus Oy, Suomen Yliopistokiinteistöt Oy), sosiaalinen asuntotuotanto kuten kunnalliset vuokrataloyhtiöt (esim. Heka Oy) tai valtion omistama A-Kruunu Oy, infrayhtiöt (esim. Länsimetro Oy ja valmistelussa ollut Live Oyj), vesihuolto sekä liikenneväylien tai toimitilojen PPP-hankkeet (esim. Tieyhtiö Valtatie 7 Oy). Edellä esitettyjen yhtiöiden voidaan arvioida olevan esimerkkejä merkittävistä julkista infrastruktuuria tuottavista, kehittävästä, omistavista ja ylläpitävistä yhtiöistä. Yhtiöiden esittäminen tässä esimerkkeinä ei kuitenkaan ole kannanotto sääntelyn tarkemmista vaikutuksista ko. yhtiöihin.

PPP-hankkeiden (kokonaishoitopalveluhankkeet) osalta juuri 2018 alusta voimaan tullut lakimuutos mahdollistaa hankemallin soveltamisen laajempaan infrastruktuurin tuottamiseen, kehittämiseen ja omistamiseen ja mahdollistaa mallin soveltamisen myös kunnille ja muille julkisen sektorin tahoille valtion lisäksi. Nyt ehdotettava korkojen verovähennyskelpoisuuden muutos voi tapauskohtaisesti heikentää mallin soveltamisen taloudellista mielekkyyttä, mikä nähdään epä johdonmukaisena suhteessa juuri voiman tulleeeseen uuteen hankemallin laajemman käytön mahdollistavaan sääntelyyn.

Direktiivi mahdollistaa jäsenvaltioille poikkeuksen korkojen verovähennysoikeuden rajoittamisesta, valtiotukisäännökset huomioiden, pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeiden lainojen osalta, missä tuotetaan, kehitetään, käytetään ja/tai ylläpidetään laajamittaista omaisuutta ja joka on yleisen edun mukaista. Hankkeen toteuttaja, vieraan pääoman menojen, varojen ja tulojen tulee poikkeuksen soveltamisen mahdollistamiseksi olla Euroopan unionissa. Tämän poikkeaman lisääminen osaksi hallituksen esitystä olisi perusteltua ja sen sisältö tulisi olla nyt hallituksen esitysluonnoksessa poikkeaman lisäämisen arvioinnissa käsiteltyä kokonaishoitopalvelumallia (ppp-malli) laajempi kattava edellisessä kappaleessa mainitun tyyppiset yhteiskunnalle välttämätöntä infrastruktuuria tuottavat ja omistavat yhtiöt.

Sääntelyn ulottaminen ennen direktiivin antamista sovittuihin lainajärjestelyihin

Talouden ja suurten investointien suunnittelussa edellytetään jatkuvuutta ja ennustettavuutta. Korkeiden verovähennysoikeuden takautuvan soveltamisen myötä ennustettavuus kärsisi merkittävästi sen koskiessa ennen direktiivin voimaantuloa tehtäviä rahoitusratkaisuja. Tämä luo epävarmuutta Suomea koskeviin merkittäviin tulevaisuuden investointipäätöksiin, jos merkittäviä takautuvat verolainsäädännön muutokset ovat riskejä myös jatkossa.

Esimerkkinä sosiaaliseen asuntotuotantoon keskittyneet kuntien vuokratuotantoyhtiöt, missä rahoitusrakenne koostuu merkittävältä osin korkotukilainoihin, mitkä on nostettu ennen 2016 kesäkuuta ja joita ei ehtojensa puolesta juurikaan lyhennetä lainojen pitkien juoksuajojen aikana.

Direktiivi mahdollistaa kansallisen poikkeuksen tekemisen takautuvan soveltamisen osalta lainoihin, jotka on nostettu ennen direktiivin antamista, eli ennen kesäkuuta 2016. Kuntarahoitus näkee, että tämä olisi perusteltua tulevaisuuden positiivisten investointipäätösten edesauttamiseksi.

Vähennyskelpoisten korkojen rajat

Mikäli rahoitusalan yritysten ja julkisten infrahankkeiden osalta ei voida tehdä kansallista poikkeusta sääntelyn soveltamisesta, Kuntarahoituksen näkemyksen mukaan 3 M€ vähennyskelpoisten nettokorkojen raja (kaikkien lainojen osalta) on liian matala. Kulloinkin viitekorkotasoa vaikuttaa merkittävästi yrityksen nettokorkojen määrään.

Näin ollen vähennyskelpoisten korkojen prosentiosuutta oikaistusta käyttökatteesta tulisi nostaa 25 prosentista direktiivin mahdollistamaan 30 prosenttiin. Tällä muutoksella viestitään myös Suomen osalta investointeja kohtaan positiivista lainsäädäntöympäristöä EU:n sisällä.

Helsingissä, 26.2.2018

Kuntarahoitus Oyj

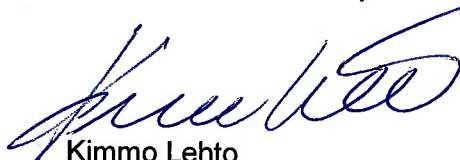

Mari Tyster
Johtaja

Erika Fredman
Osastonjohtaja

Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy

Kimmo Lehto